

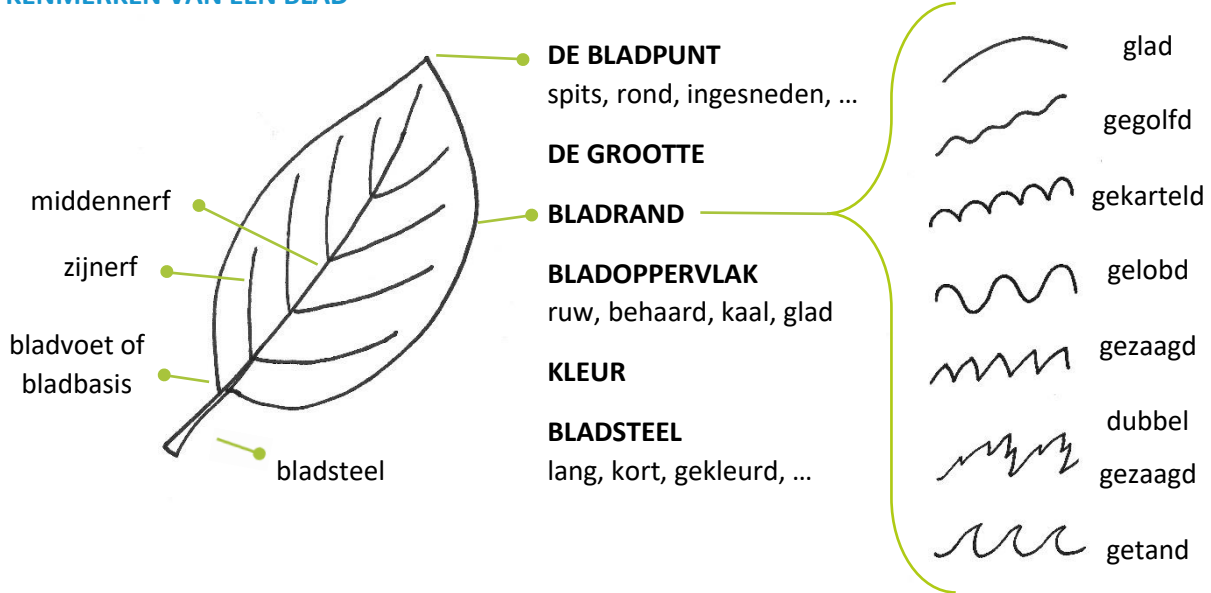

KENMERKENFICHES BOMEN EN STRUIKEN

Als je de jonge bomen en struiken aankrijgt en plant zal je alleen de knoppen hebben om na te gaan naar welke soort je aan het kijken bent. Dit is mogelijk, al is het een uitdaging. Heb je wat geduld of vind je de soort niet? Wacht dan de lente af zodat je ook de bladeren en de bloei kan bekijken.

Je kan kijken naar kenmerken van het blad, de knop, de schors, de bloem en de vrucht om erachter te komen welke soort je voor je hebt.

KENMERKEN VAN EEN BLAD

KENMERKEN VAN EEN KNOP

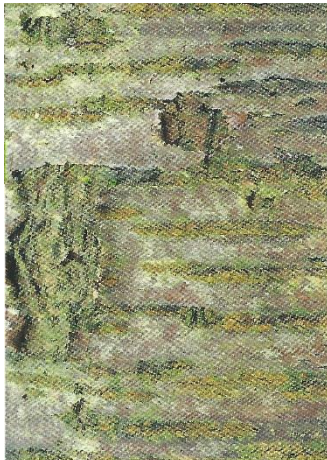
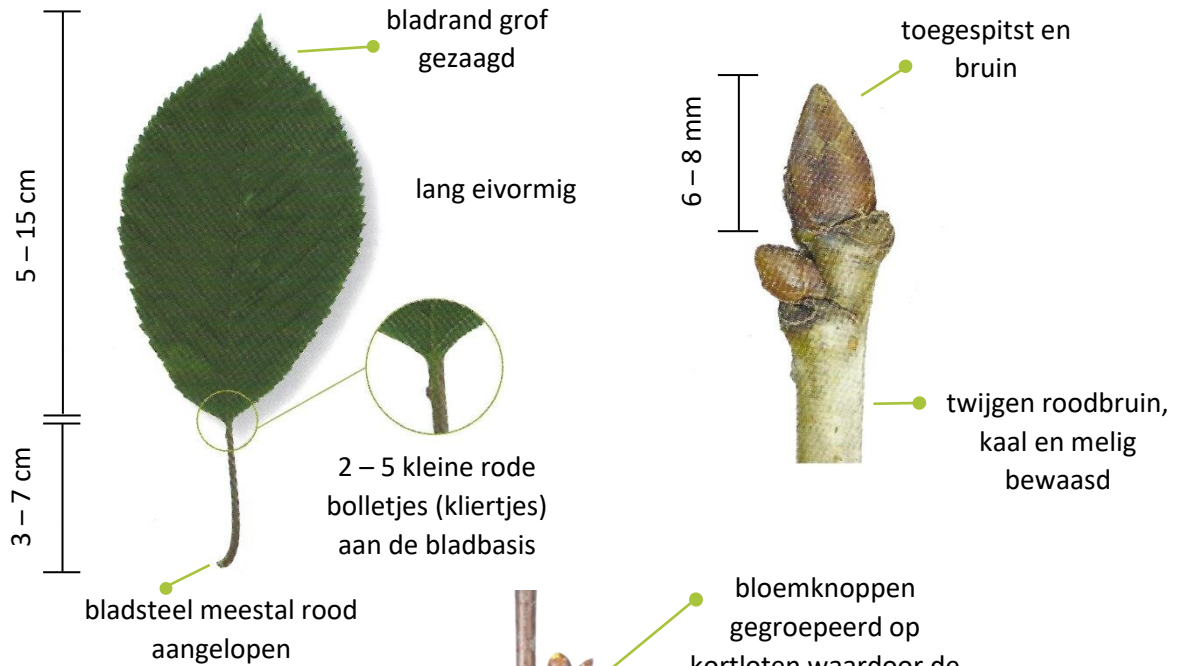

DE SCHORS

De schors die in deze fiches wordt getoond is die van een volwassen plant en zal er wat anders uitzien dan bij jullie stammetjes die zo dik zijn als een pink wanneer jullie ze aankrijgen. Bij sommige kan je er wel enkele kenmerken van waarnemen of kan je ze na één jaar zien verschijnen.

BOSKERS *Prunus avium*

Gladde bruine schors met horizontale lijnen.

bloemknoppen gegroepeerd op kortloten waardoor de knoppen dicht bij elkaar staan.

Bloeiperiode: april – mei

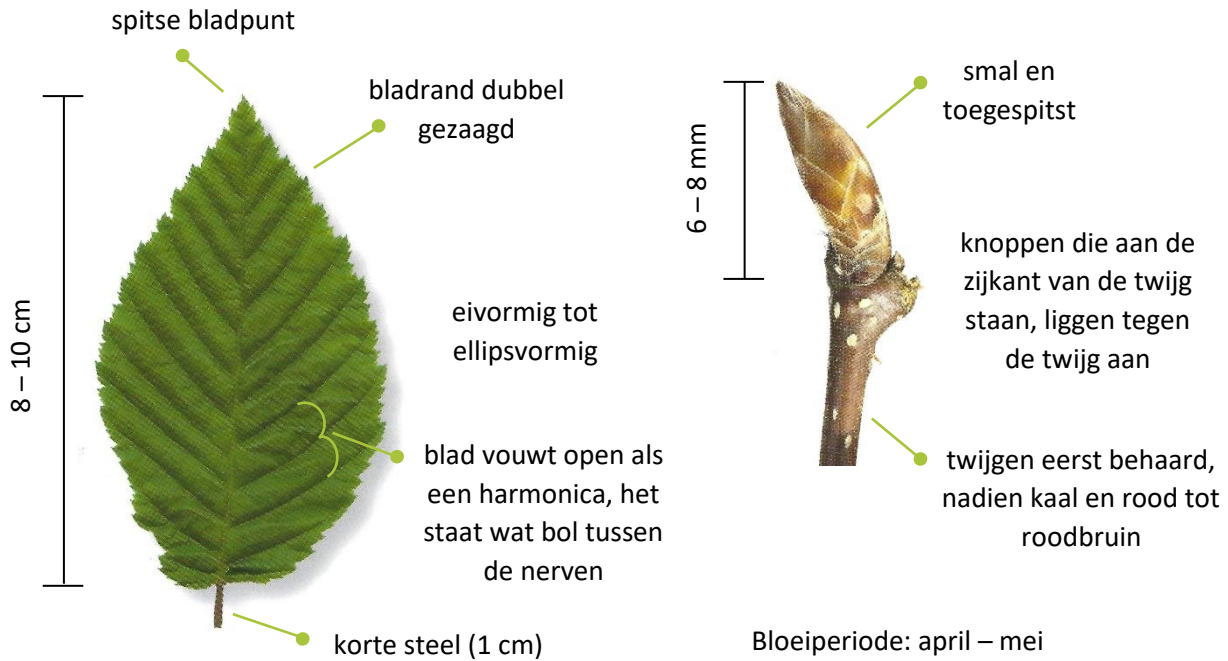
Heeft witte geurige bloemen van 2,5 cm die in korte gesteelde schermen staan. Het is een van de mooiste bloeiende inheemse bomen.

De vrucht is een steenvrucht en bevat een harde pit. Hij is 1 – 2 cm groot, rond, rood of zwartachtig, zoet en heeft een lange roodbruine steel.

Dit is de wilde vorm van de kersen die we in de winkel kunnen kopen om te eten.

HAAGBEUK *Carpinus betulus*

De bloemen worden katjes genoemd. Ze hebben zowel mannelijke als vrouwelijke bloemen. Ze zien eruit als dunne, lange sliertjes en lijken wat op de katjes van hazelaar en zwarte els.

De schors is dun, grijs met strepen, verticale richels en vaak zilverachtig glanzend.

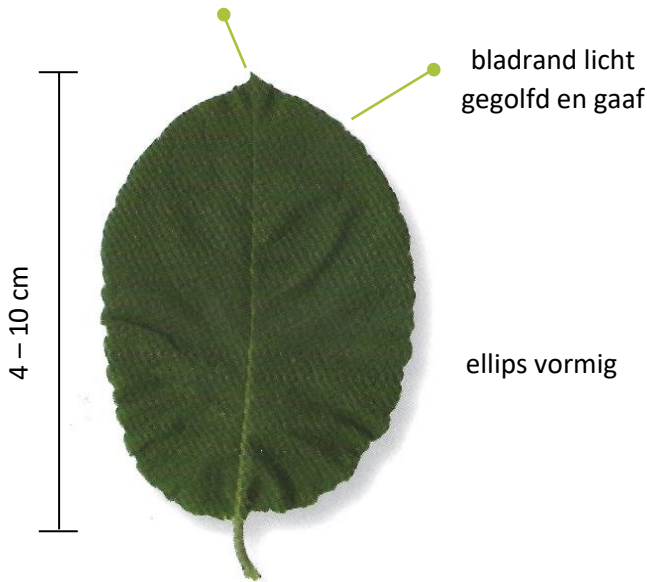
De vrucht is een klein nootje met een schudblaadje (2 – 3 cm) met 3 lobben waarvan de middelste het langste is. Ze hangen in trossen bij elkaar en zijn rijp eind september.

BOSWILG *Salix caprea*

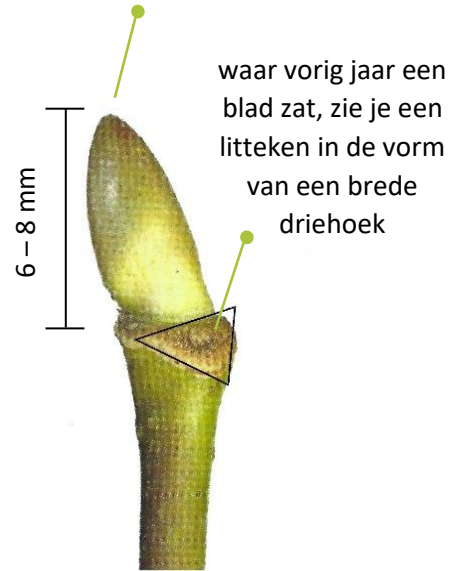
bladpunt meestal
scheef afgebogen

bladrand licht
gegolfd en gaaf

ellips vormig

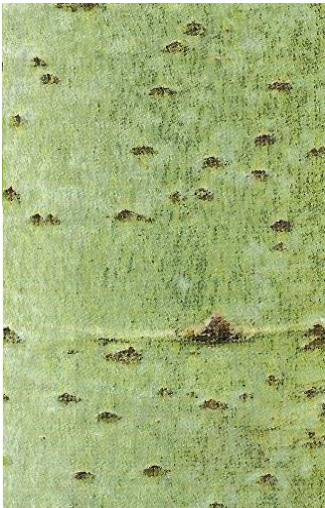
knoppen met één
knopschub

waar vorig jaar een
blad zat, zie je een
litteken in de vorm
van een brede
driehoek

bovenzijde blad:
donker groen en kaal

onderzijde blad:
bedekt met witgrijze haren

vaak ruitvormige
openingen

Bloeiperiode: maart - april
voordat de bladeren er zijn
en is een vroege bloeier.

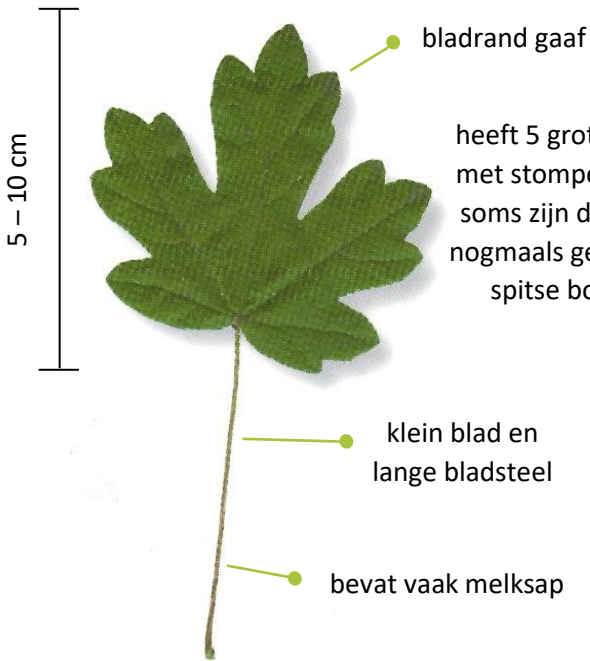
De bloemen worden ook
katjes genoemd. De
mannelijke katjes zijn dik en
geel (zie foto), de
vrouwelijke slank en groen.

De vrucht is wit en pluizig.

VELDESDOORN *Acer campestre*

heeft 5 grote lobben met stompe punt en soms zijn de lobben nogmaals gelobd met spitse bochten

jonge takken bruin en glad

vaak richels (kurklijsten) in de lengte op twijgen

gespleten, kurkachtige schors

Bloeiperiode: mei - juni

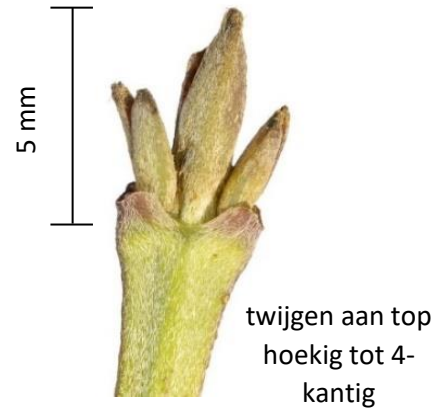
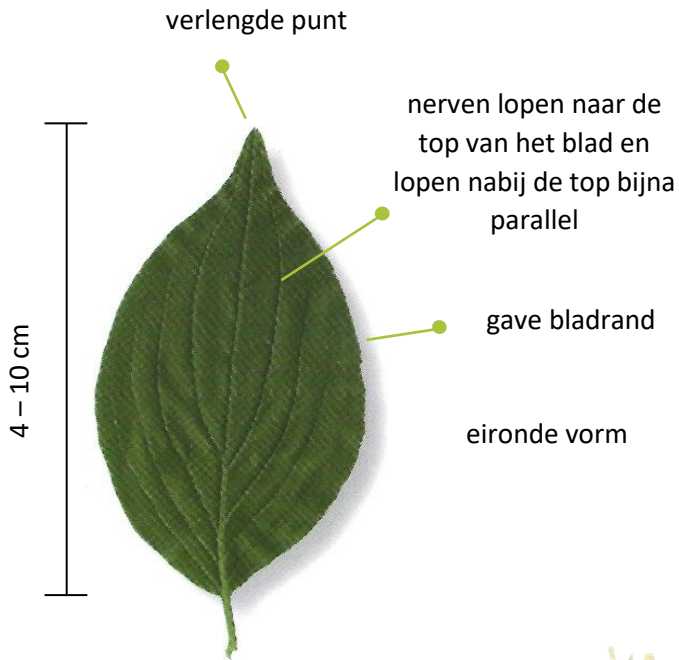
Bloemen zijn geelachtig groen en vormen schermachtige trossen. Verschijnen tegelijk met de bladeren.

De vrucht bestaat uit twee zaden met elks een 'vleugel'. Wanneer ze naar beneden vallen tollen ze door de lucht als een helikopter.

GELE KORNOELJE *Cornus mas*

Twijgen groenachtig, aan zonzijde purper. In het begin zijn ze behaard, later kaal.

Bloeiperiode:
februari – maart

Bloemknoppen zijn kogelrond voordat ze zich openen. Bloeit voordat er bladeren hangen.

De vruchten zijn rood, ongeveer 1,5 cm groot en zijn eivormig tot peervormig.

Eetbaar (pittige smaak).

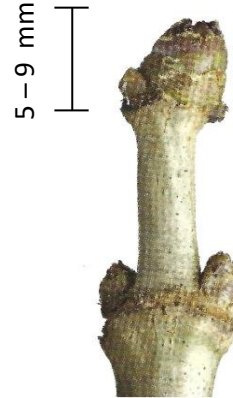
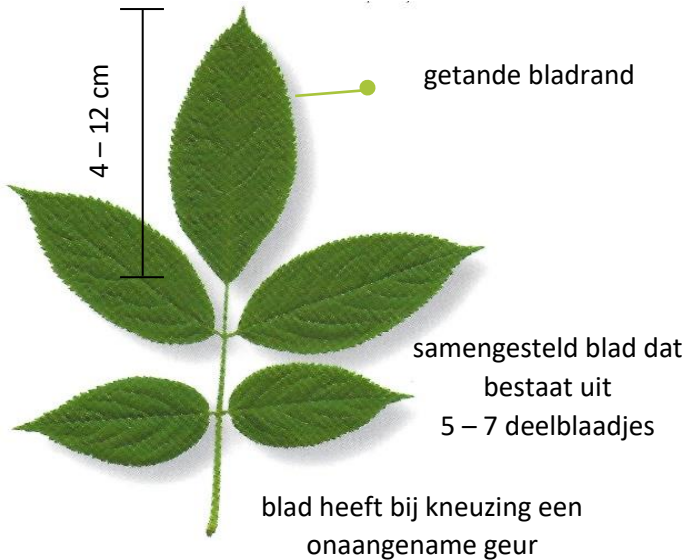
Schors is geel-grijs en schilfert in kleine plaatjes af.

GEWONE VLIER *Sambucus nigra*

Bloeiperiode: mei – juni

De bloemen zijn klein, wit en hebben een zoete geur. Ze vormen witte schermen.

Schors is geelbruin met verticale groeven.

© Paul Busselen

binnenin de twijgen bevindt zich een wit, zacht merg

Vrucht: kleine, zwarte bessen in trossen
Niet eetbaar.

HAZELAAR *Corylus avellana*

grijsbruine, glimmende schors die met kleine, gekrulde stroken afbladert

Bloeiperiode: januari – maart

Een van de vroegste bloeiers.

Mannelijke katjes zijn lange gele sliertjes die met 2 – 4 samen op een steeltje zitten.

Vrouwelijke bloem zit ingesloten in een knop waaruit kleine rode draadjes (stempels) als een kwastje uitsteken.

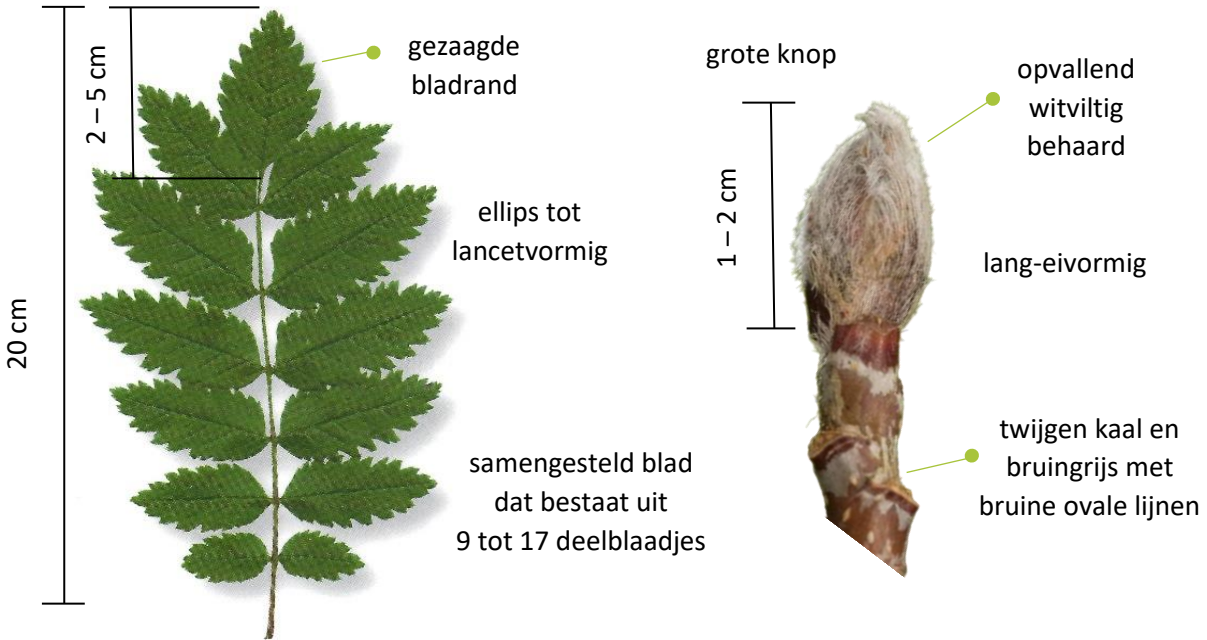

De vrucht is de hazelnoot. Ze zitten met 1 tot 4 bij elkaar en zijn ovaal en hard. Rond elke noot zit een bekervormig omhulsel dat bestaat uit twee schubbladeren met diep ingesneden rand.

LIJSTERBES *Sorbus aucuparia*

Grijze, glimmende schors met subtiële bruine horizontale lijnen.

Bloeiperiode: mei
Gelig witte bloemen van 1cm doorsnede.
De bloemen vormen schermen.

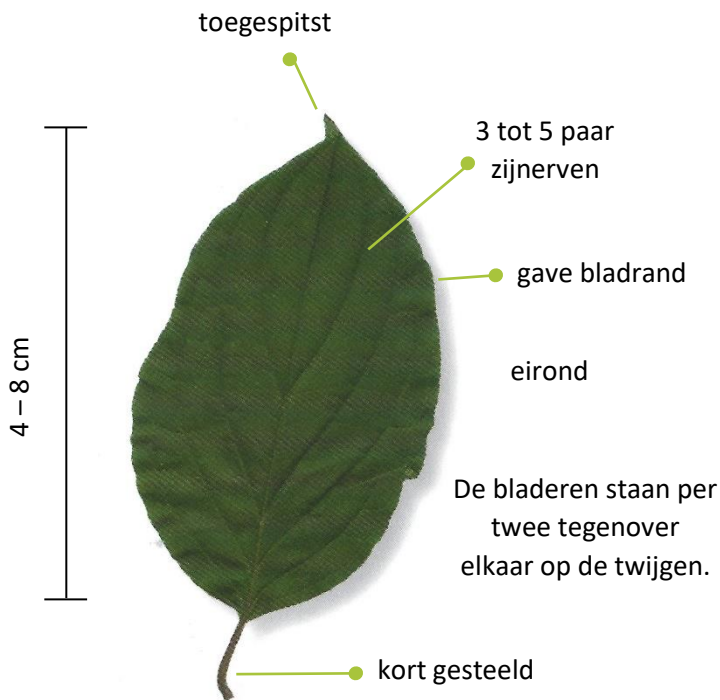
De vruchten zijn oranjerood als ze rijp zijn en hangen in trossen.

Ze zijn bolvormig, vlezig en zijn 6-10 mm groot.

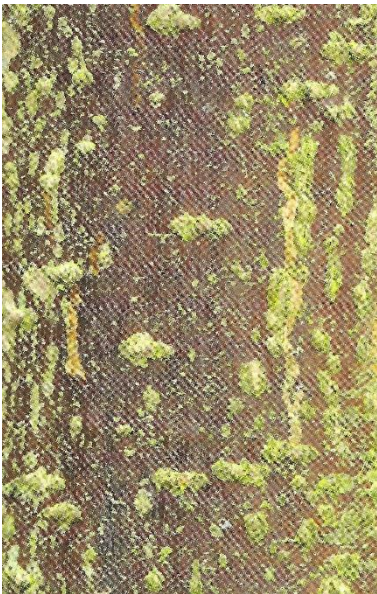
Alleen eetbaar na lang koken.

RODE KORNOELJE *Cornus sanguinea*

De bladeren staan per twee tegenover elkaar op de twijgen.

Oudere takken zijn asgrauw, groen- of roodachtig, glad of weinig gescheurd. Jongere takken zijn glad, soms glanzend groen maar meestal rood.

Bloeiperiode:
mei – juni
soms bloeien ze nog een tweede keer in de herfst.

Bloemen zijn wit en verzameld in trossen. De bloemen verschijnen na de bladeren.

De vruchten zijn klein (5 mm), bolrond en blauwzwart.

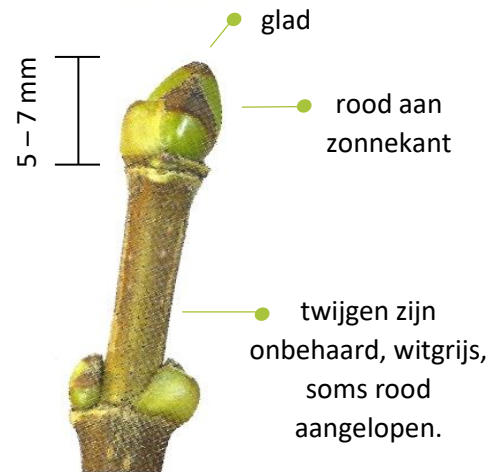
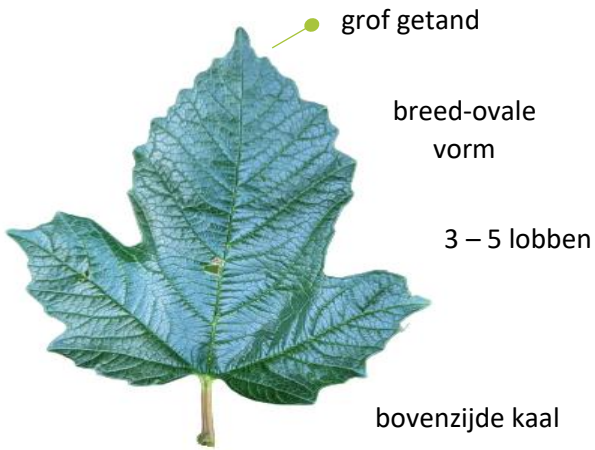
Niet eetbaar.

GELDERSE ROOS *Viburnum opulus*

Bloeiperiode: juni

Bloemen zijn wit en staan in een losse schermvormige pluim. De binnenste bloemen zijn klein en geelwit. Buitenste bloemen zijn groter en zijn schijnbloemen (onvruchtbaar).

Bruine schors met verticale scheuren.

De vruchten zijn roodkleurige bessen
Niet eetbaar.

